

Verslag van de activiteiten in 2015

Voormalige Broerekerk te Bolsward

In het voorjaar van dit verslagjaar is er zowel binnen als buiten onderhoud gepleegd aan het voegwerk en het stucwerk. Ook is er herstel gepleegd aan de dakgoten en is er aan de noordzijde een extra hemelwaterafvoer aangebracht.

Kerktoeren Burgwerd

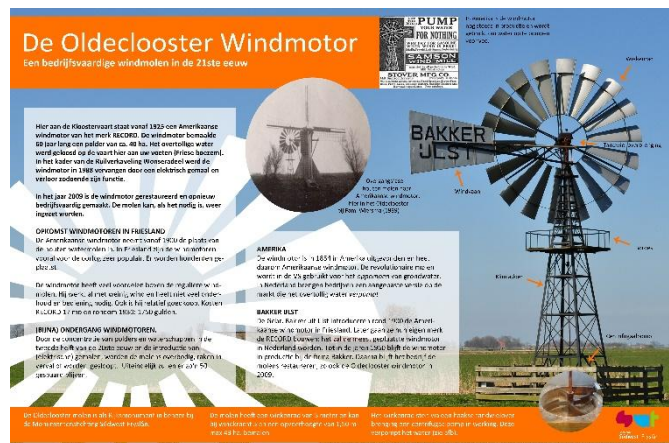

In de maanden januari tot en met maart van 2015 is er het nodige grootonderhoud aan deze toeren gepleegd. Dit betrof werkzaamheden aan de houtconstructies binnen en buiten en aan de muren en ankers. Vervolgens is in de zomermaanden de kerk rondom voorzien van nieuw schilderwerk. Dit object maakt deel uit van het project Monumentale Waddenzeebakens.

Amerikaanse windmotor Hartwerd

Aan deze windmotor is in het verslagjaar geen noemenswaardig onderhoud gepleegd.

Wel is er een wandelroute langs de molen in gebruik genomen, waarvoor een fraai infobord nabij de molen is geplaatst. Route en informatiebord zijn verzorgd door de Commissie Oldecloosterpad Hartwerd.

Dakruiter Gaast

Aan deze dakruiter zijn in 2015 geen werkzaamheden uitgevoerd omdat de restauratie in november 2014 net was opgeleverd. Het oude uurwerk hoeft sindsdien niet meer met de hand te worden opgewonden, omdat dit is geautomatiseerd. Dit object maakt deel uit van het project Monumentale Waddenzeebakens.

Dakruiter Ferwoude

Aan deze dakruiter zijn in het verslagjaar geen werkzaamheden uitgevoerd. Wel is er storing geweest aan het oude uurwerk. Dit object maakt deel uit van het project Monumentale Waddenzeebakens.

Kerktoren Parrega

In 2015 zijn er aan deze toren geen werkzaamheden uitgevoerd. Dit object maakt deel uit van het project Monumentale Waddenzeebakens.

Amerikaanse windmotor Jousterp te Tjerkwerd

In dit verslagjaar is er aan deze windmotor alleen wat klein onderhoud verricht.

Kerktoren Pingjum

In het verslagjaar is de bereikbaarheid van het vlaggenluik Arbo-technisch verantwoord gemaakt. Vrijwilligers uit het dorp hebben meegeholpen.

Korenmolen De Onderneming Witmarsum

In 2015 is de molen onderworpen aan een flinke restauratie. De kap en de wieken zijn voor deze restauratie onttakeld geweest. Op die manier kon de aannemer op plaatsen komen die normaal onbereikbaar zijn. Er kan dan ook rustig gesproken worden van een ingrijpende en gedegen restauratie. De gehele restauratie heeft ruim een half jaar in beslag genomen én heel veel belangstellenden getrokken! De onttakeling van wieken en kap bijvoorbeeld ging onder het toezien van tientallen schoolkinderen en hun leerkrachten.

Ook heeft de provinciale- en regionale pers veel aandacht geschonken aan de restauratie. Het object maakt deel uit van het project Monumentale Waddenzeebakens. Op 13 november is de molen feestelijk in gebruik gesteld door de heer L. Endedijk, directeur van de Vereniging De Hollandsche Molen en door onze eigen molenaar de heer L. Sierkstra.

Kerktoeren Hindeloopen

Aan deze toren zijn in het verslagjaar geen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Kerktoeren Koudum

Aan deze toren zijn in 2015 geen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Wel is het plafond in de doorgang van buiten naar de kerk geschilderd.

Kerktoeren Molkwerum

Aan deze toren zijn in het verslagjaar geen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Kerktoeren Warns

Aan deze toren zijn in het verslagjaar geen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Klokkenstoel Skarl

Aan deze klokkenstoel is in 2015 enig onderhoud uitgevoerd. Er was geconstateerd dat het schilderwerk aan de zuidzijde er niet beter op werd en daarom is dit in het najaar bijgewerkt.

Kerktoeren Workum

Aan deze toren zijn in het verslagjaar geen noemenswaardige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

In 2015 is een overeenkomst gesloten met Stichting Promotie Workum inzake het aanbrengen van losstaande verlichtingsarmaturen waarmee het bovenste deel van de toren wordt verlicht. Dit nadat daarvoor in 2014 een proef was gestart.

Ook is er in 2015 een overeenkomst gesloten met Museum Warkums Erfskip voor het aanbrengen van een camera aan de vlaggenmast op de toren. De beelden die met deze camera gemaakt worden zullen enkel te zien zijn op een beeldscherm in "de Waag" en dus niet op internet. De camera is in het verslagjaar nog niet geplaatst.

Kerktoeren Folsigare

Aan deze toren zijn in 2015 geen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Kerktoeren Gauw

Aan deze toren zijn in het verslagjaar geen onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Wel zijn de bliksemafleiders gestolen. Deze zijn voor rekening van de stichting opnieuw aangebracht.

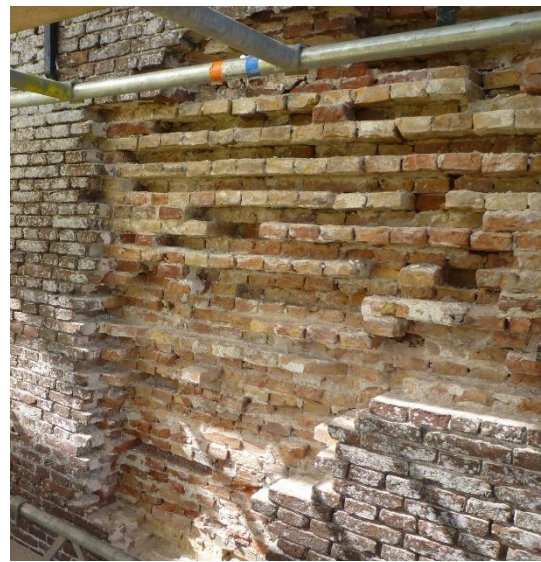
Toren IJlst

Deze toren heeft in het voorjaar van 2015 in de steigers gestaan. Binnen in de toren was enig herstelwerk nodig, maar met name het metselwerk van de gevels moest hersteld worden. Tijdens de werkzaamheden bleek dat flinke stukken metselwerk volledig los lagen. In het verleden bleek de toren te zijn geïmpregneerd, wat tot gevolg heeft gehad dat de stenen het vocht niet snel genoeg konden afvoeren.

Daardoor is er vorstschade ontstaan. Dit betekende tijdens de werkzaamheden een flinke financiële tegenvaller. Nog een tegenvaller betrof het feit dat een

toezichthouder van de gemeente de werkzaamheden dreigde stil te leggen.

Naar zijn mening moest er een omgevingsvergunning aanwezig zijn op het werk en die hadden we niet. Naar onze mening ging het om vergunningvrije werkzaamheden. Om te voorkomen dat het werk stilgelegd zou worden hebben we besloten toch maar een vergunning aan te vragen. Stillleggen zou veel geld kosten. De vergunning is overigens heel snel verleend. De discussie over wel of geen vergunningplicht is twee maal bij de verantwoordelijk wethouder neergelegd, met een verzoek om opheldering. In het verslagjaar hebben we helaas geen antwoord ontvangen.

Tijdens het luiden van de klokken is één van de luidwielen gebroken. Nadat het luidwiel hersteld was, gebeurde te snel hetzelfde nog een keer. Vervolgens is een nieuw luidwiel aangebracht om dat het oude te slecht was om nog een keer hersteld te worden.

Begraafplaats en klokkenstoel Indiik

De begraafplaats is 18 keer gemaaid in het verslagjaar. Ook is snoeiwerk verricht aan de bomen. De klokkenstoel is schoon gemaakt en geschilderd.

Kerktoren Nijland

Aan deze toren zijn in 2015 geen onderhouds-- werkzaamheden uitgevoerd. Wel is op 5 mei tijdens het vlaggen de

vlaggenmast door de zeer harde wind gebroken. Dit is gemeld bij onze verzekering. De verzekering is bereid de schade te vergoeden onder aftrek van het eigen risico. Er is een nieuwe vlaggenmast gemaakt. Deze zal in het voorjaar van 2016 worden geplaatst.

Ook bij deze toren zijn de bliksemafleiders gestolen. Deze zijn op kosten van de stichting opnieuw aangebracht.

Begraafplaats en klokkenstoel Smallebrugge

De begraafplaats is 18 keer gemaaid in het verslagjaar. Ook is snoeiwerk verricht aan de bomen. De klokkenstoel is schoon gemaakt. De kosten voor het onderhoud worden betaald door de Bumastichting.

Klokkenstoel Ypecolsga

Nadat deze klokkenstoel in 2014 is gerestaureerd, zijn in het verslagjaar geen onderhouds-- werkzaamheden uitgevoerd.

Vuurtoren Workum

In 2015 zijn de voorbereidingen getroffen voor de grote restauratie die voor 2016 gepland staat. In het restauratieplan is uitgegaan van het aanbrengen van palen onder de oostgevel.

Dat leek ons onvoldoende. Een gebouw eenzijdig voorzien van een paalfundering geeft de kans op vervolgschade. Daarom is een *second opinion* gevraagd bij een andere constructeur. Deze heeft een nieuwe betonfundering ontworpen welke is goedgekeurd door de gemeente.

Op 25 juli is tijdens een zomerstorm een deel van het hekwerk van de toren gewaaid. Dit is het deel waaraan de vlaggenmast was bevestigd. Er is voor nood een vervangend tijdelijk hekwerk geplaatst.

Financiële verantwoording 2015

Realisatie

Overzicht resultaat van de stichting gebaseerd op de staat van baten en lasten 2015

Omschrijving	Realisatie 2015	Realisatie 2014
Algemene baten	141.900	141.900
Verhuur objecten	7.003	4.160
Instandhouding	174.645	147.182
Financiering	4.381	4.135
Totale baten	327.929	297.377
Algemene lasten	55.000	53.281
Bestuurslasten	1.643	1.558
Instandhouding	324.577	282.271
Financiering	163	106
Totale lasten	381.383	337.216
Resultaat	-53.454	-39.839

Balans.

De balanspositie per 31 december 2015 van de Stichting tot behoud van monumenten in de gemeente Súdwest-Fryslân.

Activa	2015	2014	Passiva	2015	2014
Vaste activa			Eigen vermogen		
			- Algemene reserve	169.500	209.339
			- Jaarresultaat	-53.454	-39.839
			- Reserve onderhoud	2.926	2.926
Vlottende activa			Kortlopende schulden		
Vorderingen	24.885	17.765	- Crediteuren	3.773	41.113
Liquide middelen:			- Overlopende passiva	109.435	154.276
- Rabo Rekening-courant	5.562	8.085			
- Rabo BedrijfsSpaarrekening	1.734	141.966			
- MoneYou spaarrekening	100.000	100.000			
- SNS Bank sparen	99.999	99.999			
Totaal activa	232.180	367.815	Totaal passiva	232.180	367.815

Eerste lustrum (2011 – 2015)

De Stichting tot behoud van monumenten in de gemeente Súdwest-Fryslân is opgericht d.d. 29 december 2010. Derhalve kon eind 2015 het vijfjarig jubileum worden gevierd. Dit is ons inziens bij uitstek een moment om even terug te kijken en een aantal zaken nader in beeld te brengen.

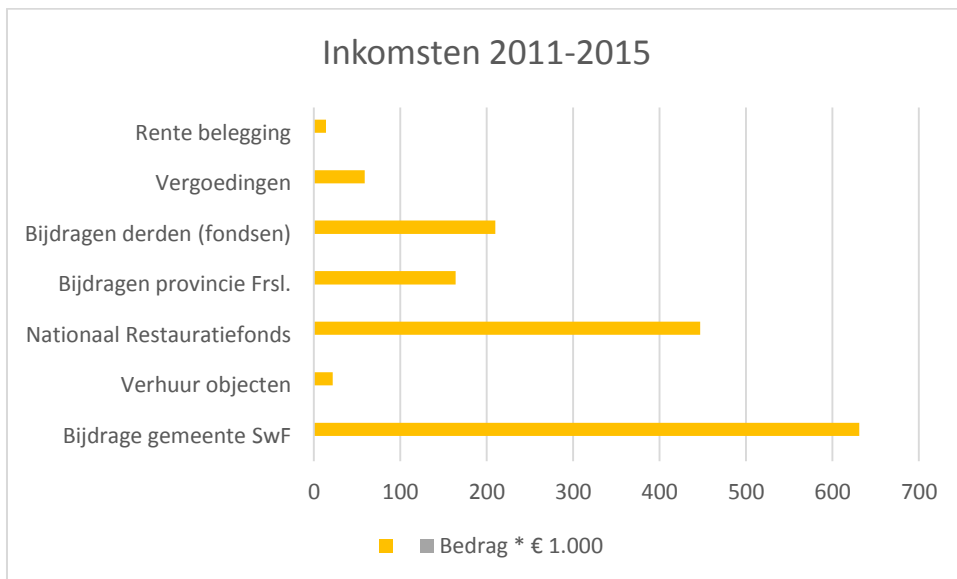
Uitgaven

De uitgaven in de afgelopen vijf jaren bedroegen ruim 1,6 miljoen euro. Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Lasten	Bedrag * € 1.000	in %
Technische ondersteuning	245	15,3%
Algemene kosten	20	1,2%
Bestuurskosten	7	0,4%
Instandhouding objecten	1.332	83,0%
Bankkosten	1	0,1%
Totalen	1.605	100,0%

Inkomsten

De inkomsten van de stichting in de jaren 2011 - 2015 bedroegen afgerond € 1.547.000. Van de inkomsten kan het volgende overzicht worden gemaakt:

Restauratie- en onderhoudswerken

De meest ingrijpende restauratie- en onderhoudswerken in de jaren 2011 tot en met 2015 omvatten een bedrag van bijna 1,1 miljoen euro. Hieronder volgt een overzicht van deze werken (> € 50.000).

